

foreligger, må vi gøre vores stilling op efter en samlet vurdering. Det handler om at varetage danske interesser i et Europa, der forandrer sig hastigt.

Forhandling

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):
Ordføreren for forespørgerne, hr. Jacob Buksti.

Jacob Buksti (S):

Jeg vil gerne takke statsministeren og udenrigsministeren for en grundig redegørelse om den europæiske udvikling og om de danske forbehold.

Socialdemokratiet hilser den debat velkommen, for der sker meget lige nu, og vi må følge ganske nøje med og tænke igennem, hvad der tjener Danmarks interesser. De danske forbehold er ikke, som nogle måske tror, et udtryk for en særlig form for national masochisme. De udspringer derimod som bekendt af det snævre nej til Maastrichttraktaten i 1992. Der skulle findes en løsning på den vanskelige situation, der opstod dengang. På den ene side skulle den danske tilknytning til EU bevares – en tilknytning, som meget få vil anfægte det ønskelige i – på den anden side var det klart, at Danmark på visse områder måtte stå uden for det samarbejde, som Maastrichttraktaten lagde op til.

Meget har ændret siden 1993, da den danske løsning blev godkendt ved en folkeafstemning. Vi kan glæde os over, at Europa i høj grad har bevæget sig i en dansk retning.

For nylig er Amsterdamtraktaten trådt i kraft. Dermed har vi fået en bedre traktat. Miljøet har fået en stærkere placering, hensynet til forbrugerne står stærkere, den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik har fået et mere præcist indhold, EU-landene er nu forpligtet til at samarbejde om at bekæmpe arbejdsløshed, en socialdemokratisk mærkesag – for blot at nævne nogle af de mange forbedringer.

Men der er sket meget andet. Udvidelsen mod øst er sat på skinner. Det største fredsprojekt i Europas historie er i gang. Det må og skal lykkes, og Danmark skal presse på, for at udvidelsen holdes på sporet.

Kriserne på Balkan har ændret den europæiske udvikling, ja, man kan vel nærmest tale om et Europa før og efter de tragiske begivenheder. Erfaringerne fra Balkan har sat sig dybe spor i EU-samarbejdet. Det er blevet klart for alle, at

EU må kunne forebygge og løse kriser i nærområdet langt mere effektivt.

Lad mig endelig nævne, at euroen nu er en realitet, ikke en papirtiger eller et støvet skriveskæb. Den er en realitet, og fra 2002 kommer mønterne og sedlerne.

Danmark skal derfor nu forholde sig til euroen som en realitet. Situationen har ændret sig markant siden 1992. Vi kan ikke bare lukke øjnene og lade som ingenting. Halvdelen af vores eksport går til eurolandene. Vores rente er højere, fordi vi står udenfor. Vores indflydelse på beslutninger, der er væsentlige for Danmark, er blevet mindre.

Socialdemokratiet mener, at tiden er inde til, at vi danskere forbereder os på at tage stilling til, om vi skal tilslutte os euroen eller ej. Vi må overveje, hvordan vi kan vinde den tabte suverænitæt tilbage, hvordan vi kan få indflydelse på renteudviklingen, hvordan vi kan sikre større beskæftigelse, hvordan vi kan sikre maksimal tryghed for Danmark i en verden, hvor griske valutaspekulanter handler hundredvis af milliarder af kroner på minutter og kaster lande ud i økonomisk uvejrløbet af timer.

Euroen er et symbol på vilje til samarbejde i Europa, et samarbejde mellem gamle stormagter, der før har bekriget hinanden, men nu har indvilget i at bøje deres nationale interesser ind mod hinanden. Et sådant fredeligt samarbejde er klart i dansk interesse. Socialdemokratiet mener, at dette perspektiv også må med.

Socialdemokratiet vil insistere på, at der skal være tid til en grundig debat. Alle aspekter skal være belyst, og alle skal føle, at de har haft tid til at sætte sig ind i tingene. Hver især må gøre op med sig selv, hvordan vi bedst sikrer Danmark tryghed, beskæftigelse og maksimal indflydelse. Personlig mener jeg, at det bedst sker ved, at vi tilslutter os euroen, men Socialdemokratiet tager først samlet stilling til næste år på sin kongres.

På det udenrigs- og sikkerhedspolitiske område er der sket store forandringer. Kriserne på Balkan har gjort det klart, at EU må blive bedre til at forebygge og løse kriser i nærområdet. Det var baggrunden for det fælles fransk-britiske initiativ sidste efterår. Det var også baggrunden for beslutningerne på NATO-topmødet i april i år. Her blev man enig om at styrke samarbejdet mellem NATO og EU. En stærkere europæisk søjle i NATO er Socialdemokratiet en varm tilhænger af.